

TISKOVÁ ZPRÁVA

Neoklasicismus mezi technikou a krásou

Pietro Nobile (1776–1854) v Čechách

Západočeská galerie v Plzni, výstavní síň "13", Pražská 13

20. 11. 2019 – 9. 2. 2020

První výstava věnovaná řediteli školy architektury na Akademii výtvarných umění ve Vídni a dvornímu architektovi kancléře Metternicha, pro nějž vybudoval mj. reprezentativní sídlo na zámku Kynžvart. Západočeská galerie v Plzni ji připravila ve spolupráci s Ústavem dějin umění Akademie věd ČR za podpory celé řady zahraničních institucí.

Architekta Pietra Nobile, významnou postavu evropského neoklasicismu, není snadné zařadit. Rodák ze švýcarského italskojazyčného kantonu Ticino, který se prosadil u vídeňského dvora a zakázkami pro kancléře Metternicha, patřil k následovníkům slavné generace architektů Ledoux a Boullého, jejichž myšlenky začal rozvíjet v letech 1800–1806 na Akademii St. Luca v Římě.

„Název výstavy původně odkazoval k Nobileho reformě školy architektury na Akademii výtvarných umění ve Vídni v letech 1818–1828. Během přípravy se však podařilo neočekávaně objevit doklady o mnohem širším zázemí Nobileho úvah o kráse a technice. Výstava tak přináší nové doklady o Nobileho snaze propojit „vědu, mechaniku a estetiku“ v praxi, vysvětluje autorka koncepce výstavy Taťána Petrasová z Ústavu dějin umění Akademie věd ČR.

*„Výstava, již se podařilo realizovat zejména díky laskavé podpoře italského Ministerstva kultury a Centra muzeí oblasti Friuli Venezia Giulia v Terstu, je rozdělena do tří okruhů: vstupní část Technika a krása ukazuje zdroje Nobileho teoretického přístupu, který mu v praxi umožnila spolupráce s knížetem K. W. L. Metternichem. Její počátek sahá do roku 1820, ale ke skutečnému rozvinutí přispěly teprve projekty pro **plaské Metternichovy železárny**, budované od roku 1827. Druhý okruh se zabývá **budováním Metternichovy rezidence v Čechách** – zámek, parkem a hospodářským dvorem v Kynžvartě, jako důležitým příkladem novodobé palladiánské vily. Třetí část výstavy přináší seznámení s projekty iniciovanými nejvyšším purkrabím Království českého, hrabětem Karlem Chotkem v Praze: Koňskou bránou a **Staroměstskou radnicí**. Zároveň vysvětluje, jaký význam měla pro tuto i pro pomníkovou Nobileho tvorbu debata otevřená objevením řeckých chrámů v italském Paestu a sicilském Agrigentu,“* pokračuje Taťána Petrasová.

Kvůli rozptýlenosti fondů, které jsou dnes uloženy ve Vídni, Terstu, Bellinzone, Praze, Krakově, Kynžvartě a na dalších místech, nebylo dosud souhrnně možné tuto významnou autoritu středoevropské architektury v úplnosti představit. Plzeňská výstava je od roku 1954, kdy město Terst uspořádalo ke stému výročí úmrtí svému rodákovi první monografickou výstavu, teprve čtvrtou příležitostí vidět originály kreseb. Plzeň se tak řadí po Terstu, Paříži, Salernu a Římu k místům, kde Nobileho odkaz rezonuje.

Autorkou koncepce výstavy je Taťána Petrasová z Ústavu dějin umění Akademie věd ČR, kurátorem výstavy za ZČG je Petr Jindra. Výstava vznikla ve spolupráci s Ústavem dějin umění Akademie věd ČR.

Vzhledem k rozprostření aktivity Pietra Nobileho v rozsáhlém středoevropském prostoru by realizace výstavy nebyla možná bez spolupráce s řadou nejen českých, ale i rakouských, švýcarských, italských a polských institucí. Součástí expozice je mimo jiné sedm děl zapůjčených z vídeňské Albertiny a téměř padesát exponátů z Polo museale del Friuli Venezia Giulia v Terstu.

K výstavě vychází stejnojmenná **publikace**, jejímiž autory jsou Taťána Petrasová, Rossella Fabiani a Luca Caburlo. Knihu vydala Západočeská galerie a Artefactum, nakladatelství Ústavu dějin umění AV ČR.

Vystavená díla byla zapůjčena ze sbírek:

Albertina, Wien

Národní archiv ČR

Národní památkový ústav, územní památková správa v Českých Budějovicích – Klášter Plasy

Národní památkový ústav, územní památková správa v Praze – Státní zámek Kynžvart

Národní technické muzeum v Praze

Polo museale del Friuli Venezia Giulia, Trieste

paní Rossella Fabiani

Děkujeme rovněž těmto osobám a institucím za poskytnutí reprodukcí a pomoc při odborné přípravě výstavy:

Albertina, Wien (Dr. Christian Benedik)

Archivio di Stato del Cantone Ticino, Bellinzona

Archiwum Narodowe w Krakowie

Archiwum Potockich z Krzeszowic

DOPROVODNÝ PROGRAM

Komentované prohlídky s autorkou Taťánou Petrasovou

9. 1. a 30. 1. 2020 vždy v 17 h

Tvůrčí dílna pro děti od 6 do 15 let k aktuálním výstavám

11. 1. 2020 v 14–17 h

Přednášky

22. 1. 2020 v 17 h – *Stopy Metternichů v Plasích* (Stanislava Beránková, Klášter Plasy)

4. 2. 2020 v 17 h – *Zámek Kynžvart a jeho sbírky* (Ondřej Cink, kastelán, Státní zámek Kynžvart)

Otevřeno denně kromě pondělí od 10 do 18 hodin.

Západočeská galerie v Plzni, výstavní síň "13", Pražská 13, Plzeň

Web: www.zpc-galerie.cz

Facebook: [zapadoceska.galerie](https://www.facebook.com/zapadoceska.galerie)

Twitter: [zpcgalerie](https://twitter.com/zpcgalerie)

Instagram: [zapadoceska.galerie](https://www.instagram.com/zapadoceska.galerie)

Kontakt pro média: Eva Reitspiesová, Public Relations ZČG, 731 474 266, reitspiesova@zpc-galerie.cz

Za podporu děkujeme:

